Krajowa Administracja
Skarbowa

DYREKTOR IZBY
ADMINISTRACJI SKARBOWEJ
W GDAŃSKU

2201-IWW-2.0921.4.2018.37
(poprzednio 2201-IWW-3.0921.6.2018)

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Izba Administracji Skarbowej w Gdańsku

ul. Długa 75/76, 80-831 Gdańsk

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Temat kontroli	**Kontrola prawidłowości prowadzenia postępowań w zakresie udzielania pozwoleń na stosowanie procedury specjalnej za okres od 01.01.2018r. do 15.03.2018r.**
Jednostka kontrolowana	Pomorski Urząd Celno-Skarbowy w Gdyni ul. Północna 9A, 81-029 Gdynia
Kierownik jednostki kontrolowanej	W kontrolowanym okresie funkcję Naczelnika Pomorskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Gdyni (zwanego dalej Naczelnikiem PUCS) pełnili: - **Izabela Pilachowska** od dnia 01.03.2018r. - **Karol Sarad** do dnia 28.02.2018r.
Kontrolerzy:	Hanna Preiss, ekspert skarbowy – koordynator kontroli, Bożena Tomczak-Głowienka, starszy ekspert skarbowy, Jarosław Jarmużek, starszy ekspert skarbowy, działający na podstawie upoważnienia Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Gdańsku nr 2201-IWW-3.0921.4.2018 z dnia 26.03.2018r.
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych	Kontrola w dniach: od 26.03.2018r. do 30.05.2018r.
Podstawa prawna prowadzenia kontroli	Art. 6 ust. 5 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092)
Wpisano do ewidencji kontroli	4/2018
Okres objęty kontrolą	od 01.01.2018r. do 15.03.2018r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Zakres badania obejmuje następujące zagadnienia kontroli: 1. Prawidłowość wydawania pozwoleń na stosowanie procedury specjalnej odprawy czasowej. 2. Prawidłowość wydawania pozwoleń na stosowanie procedury specjalnej końcowego przeznaczenia. 3. Prawidłowość wydawania pozwoleń na stosowanie procedury specjalnej uszlachetniania czynnego. 4. Prawidłowość wydawania pozwoleń na stosowanie procedury specjalnej uszlachetniania biernego.

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna	Działania kierowane przez Naczelnika Pomorskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Gdyni w badanym zakresie oceniono **pozytywnie z uchybieniami.**
Uzasadnienie oceny ogólnej	Ocena dotyczy działań Naczelnika PUCS zrealizowanych w kontrolowanym okresie tj. od 01.01.2018r. do 15.03.2018r. W toku kontroli prowadzenie postępowań w zakresie udzielania pozwoleń na stosowanie procedur specjalnych: końcowego przeznaczenia, uszlachetniania czynnego oraz uszlachetniania biernego oceniono pozytywnie z uchybieniami. Stwierdzone uchybienia polegały na nie sporządzaniu adnotacji z dokonywanych czynności mających istotne znaczenie dla toku postępowania, co stanowi naruszenie art. 177 Ordynacji podatkowej. W jednym przypadku stwierdzono uchybienie polegające na nie zamieszczeniu w aktach sprawy informacji o prowadzeniu metryki przy wykorzystaniu narzędzia informatycznego, obowiązek, którego wynika z § 1 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 05.03.2012 r. w sprawie wzoru i sposobu prowadzenia metryki sprawy. Stwierdzono również uchybienia polegające na przywołaniu przepisów dotyczących innych procedur specjalnych oraz na użyciu nieistniejącego przepisu dotyczącego szczegółów procedury odwoławczej, jednak wystąpiły one sporadycznie i nie miały wpływu na kontrolowaną działalność. Z uwagi na fakt, iż w badanym okresie w żadnej z delegatur Pomorskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Gdyni nie wydano pozwolenia na stosowanie procedury specjalnej odprawy czasowej, nie dokonano oceny w tym zakresie.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. *Prawidłowość wydawania pozwoleń na stosowanie procedury specjalnej odprawy czasowej.*	
Stan prawny	- rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013r. ustanawiające unijny kodeks celny (Dz. Urz. UE L nr 269 z dnia 10 października 2013r. ze zmianami); (zwanego dalej UKC); - rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/2446 z dnia 28 lipca 2015r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 w odniesieniu do szczegółowych zasad dotyczących niektórych przepisów unijnego kodeksu celnego (Dz. Urz. UE L nr 343 z dnia 29 grudnia 2015r.) (zwanego dalej RD); - rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/2447 z dnia 24 listopada 2015r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania niektórych przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 ustanawiającego unijny kodeks celny (Dz. Urz. UE L nr 343 z dnia 29 grudnia 2015r.); (zwanego dalej RW); - rozporządzenie delegowane komisji (UE) nr 2016/341 z dnia 17 grudnia 2015r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 w odniesieniu do przepisów przejściowych dotyczących niektórych przepisów unijnego kodeksu celnego w okresie, gdy nie działają jeszcze odpowiednie systemy teleinformatyczne, i zmieniające rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/2446 (Dz.U.UE.L.2016.69.1 z dnia 15 marca 2016 r.), (zwane dalej PRD);

	- wytyczne KE „Procedury specjalne –Tytuł VII UKC – Wytyczne dla Państw Członkowskich i sektora handlu"; - rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 lutego 2017 r. w sprawie wyznaczenia dyrektorów Izb Administracji Skarbowej w Gdańsku, Poznaniu, Szczecinie, Warszawie i Wrocławiu do prowadzenia niektórych spraw celnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 258); - ustawa z dnia 19 marca 2004r. - Prawo celne (t.j. : Dz. U. z 2016 r., poz. 1880 ze zm.); - ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r. poz. 800); (zwana dalej Ordynacją podatkową); - zarządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 1 marca 2017 r. w sprawie utworzenia delegatur jednostek organizacyjnych Krajowej Administracji Skarbowej oraz terytorialnego zasięgu ich działania i siedzib (poz. 42 z 2017r.);
Opis stanu faktycznego	W toku kontroli, na podstawie informacji przekazanych przez Zastępców Naczelnika Pomorskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Gdyni kierujących Delegaturami w Gdańsku, Gdyni i Słupsku oraz na podstawie informacji zawartych w systemie SZPROT stwierdzono, iż w żadnej z delegatur w badanym okresie nie wydano pozwolenia na stosowanie procedury specjalnej - odprawy czasowej. Zatem brak było możliwości dokonania oceny prawidłowości wydawania pozwoleń.
Ustalenia:	Brak możliwości dokonania oceny w toku kontroli prawidłowości wydawania pozwoleń na stosowanie procedury specjalnej odprawy czasowej.
Ocena cząstkowa	Działalności Pomorskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Gdyni w zakresie wydawania pozwoleń na stosowanie procedury odprawy czasowej **nie oceniono**.

2. Prawidłowość wydawania pozwoleń na stosowanie procedury specjalnej końcowego przeznaczenia.	
Stan prawny	- rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013r. ustanawiające unijny kodeks celny (Dz. Urz. UE L nr 269 z dnia 10 października 2013r. ze zmianami); (zwanego dalej UKC); - rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/2446 z dnia 28 lipca 2015r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 w odniesieniu do szczegółowych zasad dotyczących niektórych przepisów unijnego kodeksu celnego (Dz. Urz. UE L nr 343 z dnia 29 grudnia 2015r.); (zwanego dalej RD); - rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/2447 z dnia 24 listopada 2015r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania niektórych przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 ustanawiającego unijny kodeks celny (Dz. Urz. UE L nr 343 z dnia 29 grudnia 2015r.); (zwanego dalej RW); - rozporządzenie delegowane komisji (UE) nr 2016/341 z dnia 17 grudnia 2015r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 w odniesieniu do przepisów przejściowych dotyczących niektórych przepisów unijnego kodeksu celnego w okresie, gdy nie działają jeszcze odpowiednie systemy teleinformatyczne, i zmieniające rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/2446 (Dz.U.UE.L.2016.69.1 z dnia 15 marca 2016 r.), (zwane dalej PRD); - wytyczne KE „Procedury specjalne –Tytuł VII UKC – Wytyczne dla Państw Członkowskich i sektora handlu";

	- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 18 sierpnia 2016 r. w sprawie przeniesienia praw i obowiązków osoby korzystającej z procedury końcowego przeznaczenia (Dz. U. poz. 1294); - rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 lutego 2017 r. w sprawie wyznaczenia dyrektorów Izb Administracji Skarbowej w Gdańsku, Poznaniu, Szczecinie, Warszawie i Wrocławiu do prowadzenia niektórych spraw celnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 258); - ustawa z dnia 19 marca 2004r. - Prawo celne (t.j. : Dz. U. z 2016 r., poz. 1880 ze zm.); - ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r. poz. 800); (zwana dalej Ordynacją podatkową); - zarządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 1 marca 2017 r. w sprawie utworzenia delegatur jednostek organizacyjnych Krajowej Administracji Skarbowej oraz terytorialnego zasięgu ich działania i siedzib (poz. 42 z 2017r.);
Opis stanu faktycznego	W toku kontroli w oparciu o akty prawne i inne uregulowania obowiązujące w okresie objętym kontrolą dokonano analizy prawidłowości wydawania pozwoleń na stosowanie procedury specjalnej **końcowego przeznaczenia**. W ramach procedury końcowego przeznaczenia towary mogą zostać dopuszczone do obrotu bez cła lub z zastosowaniem obniżonej stawki celnej ze względu na ich szczególne przeznaczenie. Objęcie towarów procedurą dopuszczenia do obrotu z końcowym przeznaczeniem wymaga uzyskania pozwolenia (art. 211 ust. 1 lit. a UKC) Badaniu poddane zostały akta 2 pozwoleń wydanych w badanym okresie przez: - 1 przez Delegaturę w Gdyni - 1 przez Delegaturę w Słupsku wraz z wnioskami i załączonymi dokumentami. Formularz wniosku o udzielenie pozwolenia na dopuszczenie do obrotu z końcowym przeznaczeniem został określony w załączniku nr 12 do PRD. Ujednolicone wzory wniosków na stosowanie procedur specjalnych są opublikowane, do wykorzystania przez przedsiębiorców, na portalu biznes.gov.pl. W odpowiednich polach formularzy wniosków należy podać informacje zgodnie z opisem pól do załącznika nr 12 PRD. Jeśli informacje, które są wymagane dla poszczególnych pól nie zmieszczą się na formularzu wniosku należy dołączyć dodatkową informację w formie pisemnej. Oba wnioski zostały złożone na właściwych formularzach spełniających wymogi załącznika nr 12 do PRD. Przed wydaniem pozwolenia organ celny powinien sprawdzić, czy spełnione są wszystkie warunki niezbędne do udzielenia pozwolenia. Warunki, które muszą być spełnione, aby uzyskać pozwolenie na końcowe przeznaczenie określone zostały w art. 211 UKC oraz przepisach RD i RW. Organ celny w uzasadnionych przypadkach może żądać od wnioskodawcy wszelkich dokumentów, informacji, oświadczeń, zaświadczeń właściwych organów czy instytucji, mających znaczenie dla stosowania przepisów prawa celnego. Obowiązek załączania do wniosku dodatkowych dokumentów wynika z przepisów prawa celnego lub przepisów odrębnych. Pozwolenie na stosowanie końcowego przeznaczenia może być udzielone osobie, która prowadzi działalność gospodarczą na obszarze Unii Europejskiej (art. 211 ust. 3 a UKC).

Jak wynika z załączonych do wniosków dokumentów, w przypadku obu pozwoleń zostały one udzielone podmiotom prowadzącym działalność gospodarczą na obszarze Unii Europejskiej.
Osoba, której udzielane jest pozwolenie musi spełniać wszelkie przesłanki, pozwalające uznać, że zapewnia ona prawidłowy przebieg procedury (art. 211 ust. 3 b UKC).

Jak wynika z materiałów informacyjnych, zamieszczonych na portalu internetowym Ministerstwa Finansów „Finanse", weryfikacja kryteriów podmiotowych w tym zakresie następuje na podstawie informacji zawartych we wniosku oraz załączonych dokumentach, a także po dokonaniu sprawdzenia w systemach wchodzących do Systemu Informacyjnego Skarbowo-Celnego.

[Dowód: akta kontroli, str.515-525]

Weryfikacja warunków podmiotowych dotyczy w szczególności sprawdzenia, czy wnioskodawca:
- nie naruszył w sposób poważny lub powtarzający się przepisów prawa celnego lub podatkowego,
- nie zalega z płatnościami należności celnych oraz podatkowych,
- nie jest podmiotem, wobec którego prowadzone jest postępowanie egzekucyjne lub upadłościowe,
- rzetelnie wywiązuje się z obowiązków określonych w przepisach prawa celnego i podatkowego w toku dotychczasowej działalności związanej z przywozem lub wywozem towarów.

W przypadku pozwolenia nr PL EUS [redacted] do wniosku załączone były wszystkie niezbędne dokumenty i informacje (oświadczenia, wydruk z KRS) pozwalające uznać, że wnioskodawca zapewni prawidłowy przebieg procedury końcowego przeznaczenia.
Natomiast w aktach sprawy pozwolenia nr PL EUS [redacted] nie stwierdzono dowodów na potwierdzenie spełnienia przez wnioskodawcę warunków polegających na:
- nie naruszeniu w sposób poważny lub powtarzający się przepisów prawa celnego lub podatkowego
- nie zaleganiu z płatnościami należności celnych
- nie prowadzeniu wobec wnioskodawcy postępowania upadłościowego
- rzetelnym wywiązywaniu się z obowiązków określonych w przepisach prawa celnego i podatkowego w toku dotychczasowej działalności związanej z przywozem lub wywozem towarów.

[Dowód: akta kontroli, str. 53-77]

Z pisemnych wyjaśnień Zastępcy Naczelnika PUCS kierującego Delegaturą w Słupsku Pana Ryszarda Bednarka z dnia 07.05.2018r. wynika, że: *„ocena i weryfikacja kryteriów podmiotowych wnioskodawcy nastąpiła na podstawie informacji zawartych we wniosku oraz załączonych dokumentach, a także po dokonaniu sprawdzenia w systemach informatycznych wchodzących do Systemu Informacyjnego Skarbowo-Celnego i ogólnodostępnych bazach danych, jak również na podstawie wiedzy ogólnej na temat spółki ubiegającej się o pozwolenie. Informację o stanie zaległości z płatnościami należności celnych pozyskano ze Zintegrowanego Systemu Poboru Należności i Rozrachunków z UE i Budżetem – ZEFIR 2. Stan rozliczenia kontrahenta (konto odbiorcy - [redacted] w systemie ZEFIR2 oznaczone jako [redacted] na dzień [redacted] r. wynosiło [redacted] zł (wydruk z systemu znajduje się w aktach sprawy).*
Do pozyskania informacji dotyczącej prowadzenia wobec wnioskodawcy postępowania

upadłościowego wykorzystano elektroniczną bazę Krajowego Rejestru Sądowego,(...). Przed wydaniem pozwolenia w bazie KRS dokonano sprawdzenia spółki [redacted] W informacji odpowiadającej odpisowi aktualnemu z Rejestru Przedsiębiorców w rubrykach oznaczonych jako: zaległości, wierzytelności, likwidacja, informacje o oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości na podstawie art. 13 ustawy z 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe albo o zabezpieczeniu majątku dłużnika w postępowaniu w przedmiocie ogłoszenia upadłości albo w postępowaniu restrukturyzacyjnym albo po prawomocnym umorzeniu postępowania restrukturyzacyjnego - brak było jakichkolwiek wpisów. Firma w dotychczasowej współpracy z tutejszym organem celnym dała się poznać jako odpowiedzialna, nie przysparzająca problemów i nie budząca zastrzeżeń. Korzysta z kolejnego już pozwolenia. W trakcie poprzedniego pozwolenia nie stwierdzono uchybień warunków w nim zawartych (towary objęte zgodnie z pozwoleniem, terminowe przedstawianie rozliczeń procedury).

Brak zaległości w płatnościach cła i podatków (zaświadczenie o niezaleganiu w podatkach wydane przez Naczelnika Pomorskiego Urzędu Skarbowego nr [redacted] z dnia [redacted].), pozytywna opinia bankowa dołączona do wniosku o wydanie pozwolenia, terminowe rozliczanie procedury - pozytywnie wpływają na wizerunek i na korzyść firmy, jak również świadczą o rzetelnym wywiązywaniu się z obowiązków określonych w przepisach prawa celnego i podatkowego związanych z obrotem towarowym. Wiedza tutejszego organu celnego o zakresie działania podmiotu jak również dotychczasowego doświadczenia wynikającego z relacji organ - podmiot, pozwoliła uznać, że daje on gwarancje wypełnienia zobowiązań wynikających z udzielonego pozwolenia."

[Dowód: akta kontroli, str. 547-551]

Jak wynika z wyjaśnień poczynione ustalenia potwierdziły spełnienie ww. warunków przez wnioskodawcę. Jednakże w aktach sprawy nie stwierdzono dokumentu lub adnotacji świadczących o dokonaniu sprawdzenia przedsiębiorcy w systemie KRS, co stanowi naruszenie art. 177 Ordynacji podatkowej.

Jednym z warunków udzielenia pozwolenia na stosowanie procedury końcowego przeznaczenia towarów jest prowadzenie ewidencji, która umożliwia zweryfikowanie, że procedura jest prawidłowo stosowana. (art. 214 ust. 1 UKC).
Wzór prowadzonej ewidencji oraz sposób jej prowadzenia i przechowywania powinien być uzgodniony z naczelnikiem urzędu celno-skarbowego właściwego do udzielenia pozwolenia. Ewidencja może być prowadzona w formie pisemnej lub z zastosowaniem systemu teleinformatycznego. Ewidencję może stanowić także system księgowy przedsiębiorcy pod warunkiem, że zostanie zatwierdzony przez organ celny.
W toku kontroli ustalono, iż w przypadku pozwolenia nr PL EUS [redacted] ewidencja będzie prowadzona w formie elektronicznej w oparciu o program Subiekt GT i przechowywana w siedzibie firmy, natomiast w przypadku pozwolenia nr PL EUS [redacted] ewidencja będzie prowadzona i przechowywana w siedzibie firmy w formie papierowej.

Zgodnie z art. 211 ust. 3 c UKC wydanie pozwolenia na korzystanie z procedury końcowego przeznaczenia jest uzależnione od złożenia zabezpieczenia. To zabezpieczenie dotyczy długu potencjalnego, czyli różnicy między należnościami celnymi i podatkowymi obliczonymi dla stawek preferencyjnych, należnymi w momencie objęcia procedurą (złożenia zgłoszenia do końcowego przeznaczenia, analogicznie jak dla dopuszczenia do

	obrotu) a długiem, który byłby należny, gdyby zastosowano zwykłą, a nie preferencyjną stawkę celną. Jak wynika z informacji zawartych w pozwoleniu nr PL EUS [redacted] warunkiem objęcia w oparciu o pozwolenie i zwolnienie do procedury końcowego przeznaczenia jest każdorazowe złożenie zabezpieczenia na poczet potencjalnego długu celnego, natomiast wnioskodawca po przedstawieniu wymaganego dokumentu z [redacted]r. został na okres 6 miesięcy zwolniony ze składania zabezpieczenia podatku od towarów i usług. Natomiast z pozwolenia nr PL EUS [redacted] wynika, iż warunkiem objęcia w oparciu o to pozwolenie i zwolnienie do procedury końcowego przeznaczenia jest każdorazowe złożenie zabezpieczenia należności celnych i podatkowych w formie depozytu gotówkowego. Okres ważności pozwolenia nie powinien przekraczać 5 lat. W toku kontroli ustalono, iż pozwolenie nr PL EUS [redacted] zostało wydane na okres 5 lat, natomiast pozwolenie nr PL EUS [redacted] na okres od 12.02.2018r. do 31.12.2019r. Zgodnie z art. 171 ust. 1 RD jeżeli wniosek o udzielenie pozwolenia dotyczy jednego państwa członkowskiego decyzję w sprawie wniosku podejmuje się niezwłocznie i nie później niż w terminie 30 dni od otrzymania wniosku. W obu przypadkach pozwolenia zostały wydane z zachowaniem terminu wynikającego z ww. przepisu. W obu sprawach pozwolenia zostały doręczone przedsiębiorcom. Do żadnej ze spraw odwołanie nie wpłynęło.
Ustalenia:	W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym powyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości. Stwierdzone uchybienia polegające na nie sporządzeniu adnotacji z przeprowadzonych czynności mają charakter formalny i nie wywołały ryzyka w aspekcie finansowym. Ze względu na ilość i wagę pozostają one bez wpływu na dokonaną ocenę.
Ocena cząstkowa	Działalność Pomorskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Gdyni w zakresie wydawania pozwoleń na stosowanie procedury specjalnej końcowego przeznaczenia należy **ocenić pozytywnie.**

3. *Prawidłowość wydawania pozwoleń na stosowanie procedury specjalnej uszlachetniania czynnego.*	
Stan prawny	- rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013r. ustanawiające unijny kodeks celny (Dz. Urz. UE L nr 269 z dnia 10 października 2013r. ze zmianami), (zwane dalej UKC); - rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 2015/2446 z dnia 28 lipca 2015r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 w odniesieniu do szczegółowych zasad dotyczących niektórych przepisów unijnego kodeksu celnego (Dz. Urz. UE L 343 z późn. zm.), (zwane dalej RD); - rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 2015/2447 z dnia 24 listopada 2015r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania niektórych przepisów rozporządzenia

	Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 952/2013 ustawiającego unijny kodeks celny (Dz. Urz. UE L 343 z 29.12.2015 z późn. zm.), (zwane dalej RW); - rozporządzenie delegowane komisji (UE) nr 2016/341 z dnia 17 grudnia 2015r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 w odniesieniu do przepisów przejściowych dotyczących niektórych przepisów unijnego kodeksu celnego w okresie, gdy nie działają jeszcze odpowiednie systemy teleinformatyczne, i zmieniające rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/2446 (Dz.U.UE.L.2016.69.1 z dnia 15 marca 2016r.), (zwane dalej PRD); - wytyczne KE „Procedury specjalne – Tytuł VII UKC – Wytyczne dla Państw Członkowskich i sektora handlu"; - Ustawa z dnia 19 marca 2004r. - Prawo celne (tekst jednolity Dz. U. z 2016r., poz. 1880 z późn. zm.); - ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r. poz. 800); (zwana dalej Ordynacją podatkową); - rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 lutego 2017r. w sprawie wyznaczenia dyrektorów Izb Administracji Skarbowej w Gdańsku, Poznaniu, Szczecinie, Warszawie i Wrocławiu do prowadzenia niektórych spraw celnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 258); - zarządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 1 marca 2017 r. w sprawie utworzenia delegatur jednostek organizacyjnych Krajowej Administracji Skarbowej oraz terytorialnego zasięgu ich działania i siedzib (Dz.U z 2017 r. poz. 42); - rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 05.03.2012r. w sprawie wzoru i sposobu prowadzenia metryki sprawy (Dz.U z 2012 r. poz. 246).
Opis stanu faktycznego	W toku kontroli w oparciu o akty prawne obowiązujące w okresie objętym kontrolą dokonano analizy prawidłowości wydawania pozwoleń na stosowanie procedury specjalnej **uszlachetniania czynnego**. Procedura uszlachetniania czynnego pozwala na czasowy przywóz na obszar celny Unii towarów nieunijnych i poddawanie ich procesom przetwarzania (np. przetwarzania, montażu, obróbki, naprawy) w celu wytworzenia produktów gotowych, a następnie wywiezienia ich poza obszar celny Unii. Za takie towary nie trzeba płacić należności celnych przywozowych oraz innych należności. Badaniu poddano akta dotyczące 5 pozwoleń na stosowanie procedury uszlachetniania czynnego wydanych w ww. okresie w delegaturach Pomorskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Gdyni: - 3 wydane w Delegaturze w Gdyni, - 1 wydane w Delegaturze w Gdańsku, - 1 wydane w Delegaturze w Słupsku Badaniu poddano pozwolenia, wnioski o ich wydanie wraz z załączonymi dokumentami. Jak wynika z przepisu art. 211 ust. 1 a UKC stosowanie procedury uszlachetniania czynnego wiąże się z obowiązkiem posiadania pozwolenia na korzystanie z tej procedury, które wydawane jest przez właściwy organ celny. W celu uzyskania pozwolenia należy złożyć wniosek o jego udzielenie. Wniosek o udzielenie pozwolenia na korzystanie z procedury uszlachetniania czynnego powinien zawierać dane zgodne z wzorem zawartym w załączniku 12 do PRD. Ujednolicone wzory wniosków na stosowanie procedur specjalnych są opublikowane, do wykorzystania przez przedsiębiorców, na portalu biznes.gov.pl. Pozwolenie stanowi

pozytywną decyzję, o której mowa w art. 22 i art. 5 pkt 39 UKC.
Ustalono, że we wszystkich 5 przypadkach wnioski zostały złożone na właściwych formularzach.

Obowiązkiem organu celnego jest sprawdzenie, czy spełnione są wszystkie warunki konieczne do wydania pozwolenia. Warunki, które muszą być spełnione, aby uzyskać pozwolenie na korzystanie z procedury uszlachetniania czynnego są określone w art. 211 UKC oraz w przepisach RD i RW.

Organ celny może zażądać dokumentów, które umożliwią ocenę, czy spełnione są warunki podmiotowe wymagane dla udzielenia pozwolenia. W toku postępowania organ wydający pozwolenie winien dokonać ustaleń potrzebnych do oceny przesłanek podmiotowych na podstawie informacji będących w dyspozycji organów celnych. Organ celny może także zażądać innych dokumentów, których obowiązek przedłożenia wynika z prawa celnego lub przepisów odrębnych.

Pozwolenie wydawane jest:
- na wniosek osoby, która przeprowadza procesy przetwarzania lub organizuje ich przeprowadzenie,
- osobie mającej swoją siedzibę na obszarze celnym Unii (art. 211 ust. 3 a UKC).

Jak ustalono na podstawie załączonych dokumentów oba ww. warunki zostały spełnione w każdej z kontrolowanych spraw.
Osoba, której ma być udzielone pozwolenie musi spełniać wszelkie przesłanki, pozwalające uznać, że zapewnia ona prawidłowy przebieg procedury uszlachetniania czynnego (art. 211 ust. 3 b UKC).
Jak wynika z materiałów informacyjnych, zamieszczonych na portalu internetowym Ministerstwa Finansów „Finanse", weryfikacja kryteriów podmiotowych w tym zakresie następuje na podstawie informacji zawartych we wniosku oraz załączonych dokumentach, a także po dokonaniu sprawdzenia w systemach wchodzących do Systemu Informacyjnego Skarbowo-Celnego.

[Dowód: akta kontroli, str. 475-498]

Weryfikacja warunków podmiotowych dotyczy w szczególności sprawdzenia, czy wnioskodawca:
- nie naruszył w sposób poważny lub powtarzający się przepisów prawa celnego lub podatkowego,
- nie zalega z płatnościami należności celnych oraz w podatkach wobec urzędu skarbowego,
- nie jest podmiotem, wobec którego prowadzone jest postępowanie egzekucyjne lub upadłościowe,
- rzetelnie wywiązuje się z obowiązków określonych w przepisach prawa celnego i podatkowego w toku dotychczasowej działalności związanej z przywozem lub wywozem towarów.

W aktach załączonych do pozwoleń: nr [redacted] i [redacted] nie stwierdzono dokumentów potwierdzających spełnienie ww. warunków podmiotowych.

[Dowód: akta kontroli, str. 78-112, 450-473]

Kierownik Działu Postępowania Celnego w Delegaturze w Gdańsku Stanisław Alot wyjaśnił w zakresie pozwolenia nr [redacted], w piśmie z dnia [redacted]r., że *„Dział Postępowania Celnego dokonał sprawdzenia w Systemie ZEFIR2 i ustalono, że ww. firma nie figuruje jako kontrahent w tym systemie. Z dokumentu CEIDG wynika, że firma* [redacted] *rozpoczęła działalność w dniu* [redacted]*r. Ponadto firma złożyła oświadczenie z dnia* [redacted]*., że nie dopuściła się poważnego naruszenia przepisów prawa celnego lub podatkowego, nie jest wobec niego prowadzone postępowanie egzekucyjne lub upadłościowe oraz że nie zalega w podatkach płatnych naczelnikowi urzędu skarbowego."*

Kontrolującym przekazano brakujące oświadczenie wnioskodawcy z dnia 30.01.2018r.

[Dowód: akta kontroli, str. 543-545]

Jak wynika z wyjaśnień oraz nadesłanych dokumentów poczynione ustalenia potwierdziły spełnienie ww. warunków przez wnioskodawcę.
Z przeprowadzonych czynności organu nie sporządzono jednak adnotacji, co stanowi naruszenie art. 177 Ordynacji podatkowej.

Ponadto w aktach pozwolenia nr [redacted] nie stwierdzono metryki sprawy, której obowiązek dołączenia do akt wynika z art. 171a § 3 Ordynacji podatkowej.

[Dowód: akta kontroli, str. 450-473]

Zastępca Naczelnika PUCS kierujący Delegaturą w Słupsku Ryszard Bednarek poinformował pismem z dnia 07.05.2018r., że przy pozwoleniu nr [redacted] *„Ocena, weryfikacja kryteriów podmiotowych nastąpiła na podstawie informacji zawartych we wniosku oraz załączonych dokumentach, a także po dokonaniu sprawdzenia w systemach (informatycznych) wchodzących do Systemu Informacyjnego Skarbowo-Celnego i ogólnodostępnych bazach danych. Informację o stanie zaległości z płatnościami należności celnych pozyskano ze Zintegrowanego Systemu Poboru Należności i Rozrachunków z UE i Budżetem – ZEFIR2.*
Stan rozliczenia kontrahenta (konto odbiorcy oznaczone jako [redacted]*.) na dzień* [redacted]*r. wynosiło* [redacted] *zł (wydruk z systemu znajduje się w aktach sprawy). Do pozyskania informacji dotyczącej prowadzenia wobec wnioskodawcy postępowania upadłościowego wykorzystano elektroniczną bazę Krajowego Rejestru Sądowego, który jest scentralizowaną, informatyczną bazą danych składającą się z trzech osobnych rejestrów: rejestru przedsiębiorców, rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz publicznych zakładów opieki zdrowotnej i rejestru dłużników niewypłacalnych.*
Krajowy Rejestr Sądowy powszechnie udostępnienia informacje o statusie prawnym zarejestrowanego podmiotu, najważniejszych elementach jego sytuacji finansowej oraz sposobie jego reprezentowania. Ponadto Krajowy Rejestr Sądowy zawiera inne, istotne dla obrotu gospodarczego, dane o przedsiębiorcy, w tym między innymi: informacje o zaległościach podatkowych i celnych, zaległościach wobec ZUS, wierzycielach i wysokościach niespłaconych wierzytelności.
W wypisie z KRS dot. spółki [redacted] *brak było wpisów w rubrykach dotyczących: zaległości, wierzytelności, likwidacji, informacji o oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości na podstawie art. 13 ustawy z 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe albo o zabezpieczeniu majątku dłużnika w postępowaniu w przedmiocie*

ogłoszenia upadłości albo w postępowaniu restrukturyzacyjnym albo po prawomocnym umorzeniu postępowania restrukturyzacyjnego. Wiedza tutejszego organu celnego o zakresie działania podmiotu jak również dotychczasowego doświadczenia wynikającego z relacji organ - podmiot, pozwoliła uznać, że daje on gwarancje wypełnienia zobowiązań wynikających z udzielonego pozwolenia. Firma korzystała już wcześniej z pozwoleń na procedurę uszlachetniania czynnego, przestrzegając warunków i obowiązków wynikających z udzielonych pozwoleń (zachowany termin zamknięcia procedury, terminowe przedstawianie rozliczenia procedury w urzędzie kontrolnym)."

[Dowód: akta kontroli, str. 547-551]

Jak wynika z wyjaśnień, poczynione ustalenia potwierdziły spełnienie ww. warunków przez wnioskodawcę. Jednakże, w aktach sprawy nie stwierdzono dokumentu lub adnotacji świadczących o dokonaniu sprawdzenia przedsiębiorcy w systemie KRS, co stanowi naruszenie art. 177 Ordynacji podatkowej.

W aktach załączonych do pozwolenia nr [redacted] kontrolujący nie odnaleźli dokumentów potwierdzających spełnienie warunków, że wnioskodawca:
- nie naruszył w sposób poważny lub powtarzający się przepisów prawa celnego lub podatkowego,
- nie zalega z płatnościami należności celnych oraz w podatkach wobec urzędu skarbowego,
- rzetelnie wywiązuje się z obowiązków określonych w przepisach prawa celnego i podatkowego w toku dotychczasowej działalności związanej z przywozem lub wywozem towarów,

[Dowód: akta kontroli, str. 412-448]

Wśród załączników do pozwolenia nr [redacted] brak było dowodów na potwierdzenie warunków, że wnioskodawca:
- nie naruszył w sposób poważny lub powtarzający się przepisów prawa celnego lub podatkowego,
- rzetelnie wywiązuje się z obowiązków określonych w przepisach prawa celnego i podatkowego.

[Dowód: akta kontroli, str. 266-333]

W aktach pozwolenia nr [redacted] nie odnaleziono dowodów świadczących o tym, że wnioskodawca:
- nie zalega z płatnościami należności celnych,
- rzetelnie wywiązuje się z obowiązków określonych w przepisach prawa celnego i podatkowego w toku dotychczasowej działalności związanej z przywozem lub wywozem towarów.

[Dowód: akta kontroli, str. 334-411]

Kierownik Działu Postępowania Celnego w Delegaturze w Gdyni Wojciech Hładun wyjaśnił w piśmie z dnia 09.05.2018r., że: „*ocena warunków podmiotowych pozwoleń dokonana została na podstawie informacji pozyskanych z ogólnodostępnych systemów informatycznych takich jak: Zefir2, Alina, Krajowy Rejestr Sądowy oraz zaświadczeń i oświadczeń złożonych pod odpowiedzialnością karną przez stronę. Nadmieniam, iż w systemie Zefir2 ujęte są zarówno postępowania prowadzone z urzędu jak i na wniosek, dotyczące należności celnych i podatkowych, jak również decyzje je określające.*

W stosunku do kontrolowanych pozwoleń nie wystąpiły jakiekolwiek decyzje wynikające z naruszenia warunków pozwoleń przez ostatnich kilka lat. Należności wynikające ze zgłoszeń celnych regulowane są przez posiadaczy pozwoleń w terminie."

[Dowód: akta kontroli, str. 552]

Jak wynika z wyjaśnień, poczynione ustalenia potwierdziły spełnienie ww. warunków przez wnioskodawcę. Jednakże z przeprowadzonych, opisanych wyżej czynności organu nie sporządzono adnotacji, co stanowi naruszenie art. 177 Ordynacji podatkowej.

Dodatkowo do wniosku o wydanie pozwolenia na stosowanie procedury uszlachetniania czynnego należy dołączyć:
- szczegółowy opis procesu przetwarzania (jeżeli pole wniosku w pełnej formie przeznaczone do zamieszczenia opisu procesu przetwarzania nie jest wystarczające dla takiego opisu),
- dokumenty poświadczające zasadność podanego przez wnioskodawcę kodu warunków ekonomicznych lub udowadniające spełnienie warunków ekonomicznych w danej sprawie (np. kontrakt, korespondencja handlowa, kalkulacje), w tych przypadkach w których wynika to ze specyfiki danych kodów warunków ekonomicznych lub konieczności przeprowadzenia badania warunków ekonomicznych na poziomie unijnym.

We wszystkich badanych sprawach stwierdzono wymagane dokumenty (były to opisy procesu przetwarzania, kontrakty, umowy, porozumienie do listu intencyjnego).

W myśl art. 214 ust. 1 UKC stosowanie procedury uszlachetniania czynnego wiąże się z obowiązkiem prowadzenia ewidencji, w formie zatwierdzonej przez organy celne, zawierającej wszelkie informacje i dane, które umożliwiają organom celnym sprawowanie nadzoru nad prawidłowością przebiegu procedury.
Zakres danych, które podlegają wpisaniu do ewidencji jest określony w art. 178 RD. Organy celne mogą odstąpić od wymogu dostarczenia niektórych informacji określonych w art. 178 RD, jeśli nie wpływa to niekorzystnie na dozór celny i kontrolę stosowania procedury specjalnej.
Ewidencja może być prowadzona w sposób tradycyjny (książkowy) albo z zastosowaniem programów informatycznych. Ewidencja zatwierdzana jest przez organ celny.
We wszystkich pięciu pozwoleniach stwierdzono na podstawie badanych dokumentów, że ewidencje wymagane przy stosowaniu procedury uszlachetniania czynnego są prowadzone w siedzibach firm w formie elektronicznej (np. z wykorzystaniem programu MS Excel, programu Symfonia, systemu SAP P/3) lub w formie papierowej (pozwolenie nr PL IPO [redacted]).

Ponadto pozwolenie udzielane jest osobie, która składa zabezpieczenie zgodnie z art. 89 UKC - w przypadkach, w których może powstać dług celny lub inne należności związane z towarami objętymi procedurą uszlachetniania czynnego (art. 211 ust. 3 c UKC).
Na podstawie badanych akt ustalono, że we wszystkich pozwoleniach zabezpieczenia były składane. W trzech badanych pozwoleniach przedsiębiorcy zobowiązali się do składania zabezpieczenia generalnego podając w polu 22 wniosku odpowiedni nr referencyjny, natomiast w dwóch pozwoleniach wskazano, że składane będą zabezpieczenia jednorazowe wyliczane każdorazowo dla każdego zgłoszenia.

Zgodnie z art. 173 RD termin ważności, na jaki może zostać przyznane pozwolenie (w przypadku pozwolenia wydawanego w tzw. pełnej formie) nie może przekroczyć

okresu 5 lat. Pozwolenia o nr: [redacted], [redacted] oraz [redacted] zostały wydane na okres 5 lat, natomiast pozwolenie nr [redacted] na okres od 07.03.2018r. do 31.07.2018r., a pozwolenie nr [redacted] na okres od 12.03.2018r. do 12.12.2019r.

Zgodnie z art. 171 ust. 1 RD jeżeli wniosek o udzielenie pozwolenia dotyczy jednego państwa członkowskiego, decyzję w sprawie wniosku podejmuje się niezwłocznie i nie później niż w terminie 30 dni od otrzymania wniosku.
Pozwolenie jest udzielane z wykorzystaniem formularza, określonego w załączniku nr 12 do PRD.

W badanych pozwoleniach powyższy termin został zachowany.

W pozwoleniu nr [redacted] wniosek został złożony w dniu [redacted]r. Następnie Naczelnik PUCS w dniu [redacted]r. wezwał pisemnie wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku, w terminie 30 dni, o wszystkie wymagane informacje. W wezwaniu wyznaczono termin zakończenia postępowania do dnia [redacted]. Pozwolenie zostało wydane w dniu [redacted]r.
Kierownik Działu Postępowania Celnego w Delegaturze w Gdyni Wojciech Hładun poinformował kontrolujących pismem z dnia 18.05.2018r., iż: *„W wezwaniu znak [redacted] z dnia [redacted]. wyznaczony termin na zakończenie postępowania w tej sprawie ([redacted]r.) nie wskazuje więc, że wniosek został już przez organ celny przyjęty. W wezwaniu wprost wskazano, że w przypadku gdy wnioskodawca nie przekaże organowi celnemu żądanych informacji w określonym terminie, wniosek nie zostanie przyjęty, a wnioskodawca poinformowany o tym fakcie. Ostatecznie wniosek strony został jeszcze dwukrotnie przez agencję celną reprezentującą stronę uzupełniany tj. w dniu [redacted]r., i w dniu [redacted] r. Odpowiadając zatem na Państwa pytanie informuję, że datą przyjęcia wniosku jest data otrzymania wszystkich wymaganych informacji. W tym przypadku zastosowano przepis art. 12 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 2015/2447 z dnia 24 listopada 2015 roku. Ponieważ agent celny składający wniosek ubiegał się o możliwie najszybsze wydanie pozwolenia dla firmy, którą reprezentował (istotnym było zachowanie ciągłości produkcji ryb konserwowanych pod procedurą celną), wyznaczono w wezwaniu termin, do którego po uzupełnieniu przez stronę wniosku, zostanie wydana decyzja lub jeżeli wnioskodawca nie przekaże żądanych informacji w określonym terminie 30 dni, powiadomienie o nieprzyjęciu wniosku. Termin ten, niezbędny do wydania decyzji, został dotrzymany."*

[Dowód: akta kontroli, str. 570-571]

Wobec powyższego kontrolujący uznali że wniosek został, zgodnie z art. 12 ust. 3 RW, przyjęty w dniu przekazania ostatniego dokumentu czyli w dniu [redacted]r., a tym samym termin wydania pozwolenia został zachowany.

W pozwoleniu nr [redacted] w części dotyczącej podstaw prawnych wydania decyzji błędnie przywołano 2 przepisy dotyczące innych procedur specjalnych: art. 77 RD (dotyczący tranzytu unijnego) oraz art. 239 RD (dotyczący procedury końcowego przeznaczenia).

	[Dowód: akta kontroli, str. 462] W związku z powyższym Kierownik Działu Postępowania Celnego w Delegaturze w Gdańsku Stanisław Alot wyjaśnił w piśmie z dnia 18.05.2018r., że *„w sprawie zasadności przywołania w pozwoleniu na korzystanie z procedury uszlachetniania czynnego nr [redacted] przepisu art. 77 i art. 239 pkt a) rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/2446 z dnia 28 lipca 2015r. informuję, że art. 77 winien być ujęty w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 – UKC a nie rozporządzenia delegowanego, natomiast art. 239 RD został wskazany omyłkowo – dotyczy procedury końcowego przeznaczenia a nie procedury uszlachetniania czynnego."* [Dowód: akta kontroli, str. 572] Przywołane przepisy, zdaniem kontrolujących, nie miały wpływu na podjęte rozstrzygnięcie zawarte w ww. pozwoleniu. Wszystkie badane pozwolenia zostały doręczone przedsiębiorcom. Do żadnej ze spraw nie wpłynęło odwołanie.
Ustalenia:	W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym powyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości. Jednakże stwierdzono uchybienia polegające na tym, iż nie sporządzano adnotacji, zarówno z dokonywanych telefonicznie wezwań do złożenia brakujących dokumentów, jak również z dokonywanych czynności mających istotne znaczenie dla toku postępowania polegających na, co stanowi naruszenie art. 177 Ordynacji podatkowej. W jednym przypadku na 5 badanych spraw stwierdzono uchybienie polegające na nie zamieszczeniu w aktach sprawy informacji o prowadzeniu metryki przy wykorzystaniu narzędzia informatycznego, co stanowi naruszenie § 1 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 05.03.2012r. w sprawie wzoru i sposobu prowadzenia metryki sprawy. Stwierdzone również uchybienia polegające na omyłkowym przywołaniu przepisów dotyczących innych procedur specjalnych wystąpiły jednorazowo.
Ocena cząstkowa	Działalność Pomorskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Gdyni w zakresie wydawania pozwoleń na stosowanie procedury specjalnej uszlachetniania czynnego należy **ocenić pozytywnie z uchybieniami.**

4. Prawidłowość wydawania pozwoleń na stosowanie procedury specjalnej uszlachetniania biernego.	
Stan prawny	- rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013r. ustanawiające unijny kodeks celny (Dz. Urz. UE L nr 269 z dnia 10 października 2013r. ze zmianami); (zwanego dalej UKC), - rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/2446 z dnia 28 lipca 2015r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 w odniesieniu do szczegółowych zasad dotyczących niektórych przepisów unijnego kodeksu celnego (Dz. Urz. UE L nr 343 z dnia 29 grudnia 2015r.); (zwanego dalej RD) - rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/2447 z dnia 24 listopada 2015r.

	ustanawiające szczegółowe zasady wykonania niektórych przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 ustanawiającego unijny kodeks celny (Dz. Urz. UE L nr 343 z dnia 29 grudnia 2015r.); (zwanego dalej RW); - rozporządzenie delegowane komisji (UE) nr 2016/341 z dnia 17 grudnia 2015r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 w odniesieniu do przepisów przejściowych dotyczących niektórych przepisów unijnego kodeksu celnego w okresie, gdy nie działają jeszcze odpowiednie systemy teleinformatyczne, i zmieniające rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/2446 (Dz.U.UE.L.2016.69.1 z dnia 15 marca 2016 r.), zwane dalej PRD, - wytyczne KE „Procedury specjalne –Tytuł VII UKC – Wytyczne dla Państw Członkowskich i sektora handlu", - rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 lutego 2017 r. w sprawie wyznaczenia dyrektorów Izb Administracji Skarbowej w Gdańsku, Poznaniu, Szczecinie, Warszawie i Wrocławiu do prowadzenia niektórych spraw celnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 258), - ustawa z dnia 19 marca 2004r. - Prawo celne (t.j. : Dz. U. z 2016 r., poz. 1880 ze zm.); - ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r. poz. 800); (zwana dalej Ordynacją podatkową); - zarządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 1 marca 2017 r. w sprawie utworzenia delegatur jednostek organizacyjnych Krajowej Administracji Skarbowej oraz terytorialnego zasięgu ich działania i siedzib (poz. 42 z 2017r.)
Opis stanu faktycznego	W toku kontroli w oparciu o akty prawne i inne uregulowania obowiązujące w okresie objętym kontrolą dokonano analizy prawidłowości wydawania pozwoleń na stosowanie procedury specjalnej **uszlachetniania biernego.** Procedura uszlachetniania biernego pozwala na dokonanie czasowego wywozu towarów unijnych poza obszar celny Unii w celu poddania ich procesom przetwarzania. Produkty przetworzone powstałe z tych towarów mogą zostać dopuszczone do obrotu z całkowitym lub częściowym zwolnieniem z należności celnych przywozowych na wniosek posiadacza pozwolenia lub każdej innej osoby mającej siedzibę na obszarze celnym Unii, pod warunkiem, że osoba ta uzyskała zgodę posiadacza pozwolenia, i że spełnione są warunki tego pozwolenia. Stosowanie procedury uszlachetniania biernego wymaga uzyskania pozwolenia udzielanego przez właściwy organ celny (art. 211 ust. 1 lit. a UKC). Badaniu poddane zostały akta 2 pozwoleń wydanych w badanym okresie przez Delegaturę w Gdyni wraz z wnioskami i załączonymi dokumentami. Wniosek składa się do właściwego naczelnika urzędu celno-skarbowego. Z upoważnienia naczelnika urzędu celno-skarbowego postępowanie w sprawie rozpatrzenia wniosku może być prowadzone w delegaturze urzędu celno-skarbowego. W przypadku wniosku dot. pozwolenia nr [redacted] został wniesiony do właściwej miejscowo delegatury podlegającej Naczelnikowi PUCS w Gdyni tj. do Delegatury w Gdyni. Natomiast wniosek dot. pozwolenia nr [redacted] został złożony w Delegaturze w Gdańsku. Jednakże po stwierdzeniu, iż winien zostać zgodnie z terytorialnym zasięgiem działania delegatur rozpatrzony przez Delegaturę w Gdyni, został do niej przekazany zgodnie z właściwością miejscową. Formularz wniosku o udzielenie pozwolenia na korzystanie z procedury uszlachetniania biernego został określony w załączniku nr 12 do PRD. Ujednolicone wzory wniosków na

stosowanie procedur specjalnych są opublikowane, do wykorzystania przez przedsiębiorców, na portalu biznes.gov.pl. W odpowiednich polach formularzy wniosków należy podać informacje zgodnie z opisem pól do załącznika nr 12 PRD. Jeśli informacje, które są wymagane dla poszczególnych pól nie zmieszczą się na formularzu wniosku należy dołączyć dodatkową informację w formie pisemnej. Oba wnioski zostały złożone na właściwych formularzach spełniających wymogi załącznika nr 12 do PRD.

Przed wydaniem pozwolenia organ celny powinien sprawdzić, czy spełnione są wszystkie warunki niezbędne do udzielenia pozwolenia. Warunki, które muszą być spełnione, aby uzyskać pozwolenie na końcowe przeznaczenie określone zostały w art. 211 UKC oraz przepisach RD i RW.

Organ celny w uzasadnionych przypadkach może żądać od wnioskodawcy wszelkich dokumentów, informacji, oświadczeń, zaświadczeń właściwych organów czy instytucji, mających znaczenie dla stosowania przepisów prawa celnego. Obowiązek załączania do wniosku dodatkowych dokumentów wynika z przepisów prawa celnego lub przepisów odrębnych.

Pozwolenie na stosowanie uszlachetniania biernego może być udzielone osobie, która prowadzi działalność gospodarczą na obszarze Unii Europejskiej (art. 211 ust. 3 a UKC). Jak wynika z załączonych do wniosków dokumentów, w przypadku obu pozwoleń zostały one udzielone podmiotom prowadzącym działalność gospodarczą na obszarze Unii Europejskiej.

Osoba, której udzielane jest pozwolenie musi spełniać wszelkie przesłanki, pozwalające uznać, że zapewnia ona prawidłowy przebieg procedury (art. 211 ust. 3 b UKC).
Jak wynika z materiałów informacyjnych, zamieszczonych na portalu internetowym Ministerstwa Finansów „Finanse", weryfikacja kryteriów podmiotowych w tym właśnie zakresie następuje na podstawie informacji zawartych we wniosku oraz załączonych dokumentach, a także po dokonaniu sprawdzenia w systemach wchodzących do Systemu Informacyjnego Skarbowo-Celnego.

[Dowód: akta kontroli, str. 499-514]

Weryfikacja warunków podmiotowych dotyczy w szczególności sprawdzenia, czy wnioskodawca:
- nie naruszył w sposób poważny lub powtarzający się przepisów prawa celnego lub podatkowego,
- nie zalega z płatnościami należności celnych oraz podatkowych,
- nie jest podmiotem, wobec którego prowadzone jest postępowanie egzekucyjne lub upadłościowe,
- rzetelnie wywiązuje się z obowiązków określonych w przepisach prawa celnego i podatkowego w toku dotychczasowej działalności związanej z przywozem lub wywozem towarów.

W przypadku obu pozwoleń w aktach sprawy nie stwierdzono kompletu dowodów na potwierdzenie spełnienia wszystkich ww. warunków. pozwalających uznać, że wnioskodawca zapewni prawidłowy przebieg procedury uszlachetniania biernego.

W aktach załączonych do pozwolenia nr [redacted] kontrolujący nie

odnaleźli dokumentów potwierdzających spełnienie warunków, że wnioskodawca:
- nie naruszył w sposób poważny lub powtarzający się przepisów prawa celnego lub podatkowego
- nie zalega z płatnościami należności celnych
- rzetelnie wywiązuje się z obowiązków określonych w przepisach prawa celnego i podatkowego w toku dotychczasowej działalności związanej z przywozem lub wywozem towarów.

[Dowód: akta kontroli, str. 153-195]

Natomiast w aktach załączonych do pozwolenia nr [redacted] kontrolujący nie odnaleźli dokumentów potwierdzających spełnienie warunków, że wnioskodawca:
- nie zalega z płatnościami należności celnych
- rzetelnie wywiązuje się z obowiązków określonych w przepisach prawa celnego i podatkowego w toku dotychczasowej działalności związanej z przywozem lub wywozem towarów.

[Dowód: akta kontroli, str. 114-152]

Z pisemnych wyjaśnień Kierownika Działu Postępowania Celnego z Delegatury w Gdyni Pana Wojciecha Hładuna z dnia 09.05.2018 r. wynika, że: *„ocena warunków podmiotowych wymienionych w Państwa piśmie pozwoleń dokonana została na podstawie informacji pozyskanych z ogólnodostępnych systemów informatycznych takich jak: Zefir 2 , Alina, Krajowy Rejestr Sądowy oraz zaświadczeń i oświadczeń złożonych pod odpowiedzialnością karną przez Stronę. Nadmieniam, iż w systemie Zefir 2 ujęte są zarówno postępowania prowadzone z urzędu jak i na wniosek, dotyczące należności celnych i podatkowych, jak również decyzje je określające. W stosunku do kontrolowanych pozwoleń nie wystąpiły jakiekolwiek decyzje wynikające z naruszenia warunków pozwoleń przez ostatnich kilka lat. Należności wynikające ze zgłoszeń celnych regulowane są przez posiadaczy pozwoleń w terminie."*

[Dowód: akta kontroli, str. 552]

Jak wynika z ww. wyjaśnień poczynione ustalenia potwierdziły spełnienie ww. warunków przez wnioskodawców.
Z przeprowadzonych wyżej opisanych czynności nie sporządzono pisemnej adnotacji, co stanowi naruszenie art. 177 Ordynacji podatkowej.

Jednym z warunków udzielenia pozwolenia na stosowanie procedury uszlachetniania biernego jest prowadzenie ewidencji, która umożliwia zweryfikowanie, że procedura jest prawidłowo stosowana. (art. 214 ust. 1 UKC). Ewidencja powinna zawierać wszelkie informacje i dane, które umożliwią organom celnym sprawowanie nadzoru nad prawidłowością przebiegu procedury uszlachetniania biernego, w szczególności w odniesieniu do identyfikacji towarów objętych tą procedurą, ich statusu celnego oraz ich przemieszczeń, charakteru operacji przetwarzania jakim podlegają. Wzór prowadzonej ewidencji oraz sposób jej prowadzenia i przechowywania powinien być uzgodniony z naczelnikiem urzędu celno-skarbowego właściwego do udzielenia pozwolenia.
Ewidencja może być prowadzona w formie pisemnej lub z zastosowaniem systemu teleinformatycznego. Ewidencję może stanowić także system księgowy przedsiębiorcy pod warunkiem, że zostanie zatwierdzony przez organ celny.
W toku kontroli ustalono, iż w przypadku pozwolenia nr [redacted] ewidencja będzie prowadzona w formie elektronicznej w oparciu o program System KPR 2018/OPTIMA COMARCH i przechowywana w siedzibie firmy, natomiast w przypadku

pozwolenia nr [redacted] ewidencja będzie prowadzona w formie papierowej i przechowywana w siedzibie firmy.

Okres ważności pozwolenia nie powinien przekraczać 5 lat. W toku kontroli ustalono, iż pozwolenie nr [redacted] zostało wydane na okres od [redacted]. do [redacted]r., natomiast pozwolenie nr [redacted] na okres 5 lat.

Zgodnie z art. 171 ust. 1 RD jeżeli wniosek o udzielenie pozwolenia dotyczy jednego państwa członkowskiego decyzję w sprawie wniosku podejmuje się niezwłocznie i nie później niż w terminie 30 dni od otrzymania wniosku.
W toku kontroli ustalono, iż pozwolenie nr [redacted] zostało wydane z zachowaniem terminu wynikającego z ww. przepisu.

W przypadku pozwolenia nr [redacted], wniosek wpłynął do Delegatury w Gdańsku w dniu [redacted]r. a następnie pismem z dnia [redacted]. został przekazany zgodnie z właściwością do Delegatury w Gdyni (wpływ w dniu [redacted]). Z akt sprawy wynika, że w toku postępowania wnioskodawca składał dodatkowe dokumenty, ostatni dokument wpłynął do Urzędu w dniu [redacted]r. Pozwolenie wydano dnia [redacted].

Zgodnie z przepisem art. 12 ust. 3 RW datą przyjęcia wniosku jest data jego złożenia lub – w przypadkach, gdy wnioskodawca przedstawił dodatkowe informacje na żądanie organu celnego zgodnie z ust. 2 – data przekazania przez wnioskodawcę ostatniej żądanej informacji. W aktach brak informacji o fakcie żądania przez organ celny złożenia brakującej informacji.

Z wniesionych przez Kierownika Działu Postępowania Celnego Delegatury w Gdyni Wojciecha Hładuna wyjaśnień z dnia 18.05.2018r. wynika, iż „*W tut. Dziale stosuje się pisemne wezwania, w szczególności gdy strona postępowania nie jest profesjonalistą w sprawach celnych i nie korzysta z usług agencji celnej, ale nie jest to regułą. Wielokrotnie w toku prowadzonego postępowania, na ogół agencje celne reprezentujące stronę postępowania, kontaktują się najczęściej telefonicznie z organem celnym w sprawie złożonego przez nich wniosku o pozwolenie. W trakcie rozmowy informujemy o ewentualnych brakach formalnych lub błędach odnotowanych we wniosku, które zwykle są niezwłocznie uzupełniane. Zdarza się że strona (firma lub agencja ją reprezentująca) kilkakrotnie kontaktuje się z osobą prowadzącą sprawę. W takiej sytuacji rozmowy nie są odnotowywane w aktach sprawy. W uzasadnionych przypadkach Strona obligatoryjnie jest wzywana na piśmie do uzupełnienia odpowiednich informacji lub dokumentów. Niewątpliwie kontakt telefoniczny ze stroną umożliwia zakończenie prowadzonego postępowania w możliwie najkrótszym terminie, niemniej jednak przedstawioną wyżej sytuację nie można wiązać z telefonicznym wezwaniem, które wymagałoby ewentualnie odnotowania w aktach sprawy.*"

[Dowód: akta kontroli, str. 570-571]

Przyjmując powyższe wyjaśnienia uznano, że datą przyjęcia wniosku jest dzień złożenia ostatniej informacji, tj. [redacted]r., zatem pozwolenie nr [redacted] zostało wydane z zachowaniem terminu. Jednak brak adnotacji o wezwaniu telefonicznym stanowi naruszenie przepisów art. 177 Ordynacji podatkowej.

W związku ze stwierdzoną sytuacją, kontrolujący wystąpili do Zastępców Naczelnika

PUCS w Gdyni kierujących Delegaturami w Gdańsku i Słupsku z prośbą o wskazanie trybu postępowania w przypadku stwierdzenia braków formalnych wniosków (przed ich przyjęciem) o pozwolenie na korzystanie z procedury specjalnej, innej niż tranzyt (np. braku niezbędnych dokumentów, niewypełnienia niezbędnych pól).

Jak wynika z wyjaśnień Kierownika Działu Postępowania Celnego Delegatury w Gdańsku Stanisława Alota z dnia 18.05.2018r. w przypadkach braków wniosku: „ *z uwagi na priorytetowy termin do wydania pozwolenia (ekonomika, koszty, kontrakty) nie stosuje się pisemnego wezwania do uzupełnienia; przyjęto praktykę wezwań telefonicznych lub e-mailowych. Firmy bądź ich prawni przedstawiciele przed złożeniem wniosku dopytują o niezbędne dokumenty i są w ciągłym kontakcie telefonicznym na jakim etapie jest postępowanie zmierzające do wydania pozwolenia; w przypadku jakichkolwiek braków natychmiast je uzupełniają. Z uwagi na obciążenie ilością spraw, ilością odbieranych telefonów, obsługą bezpośrednią petentów i obsługą wielu systemów informatycznych nie są te czynności odnotowywane w aktach sprawy.* "

[Dowód: akta kontroli, str. 572]

Według wyjaśnień Kierownika Oddziału Jacka Szafrańskiego zastępującego Zastępcę Naczelnika kierującego Delegaturą w Słupsku z dnia 18.05.2018r.: „*Zazwyczaj przed złożeniem wniosku o udzielenie pozwolenia na stosowanie procedury specjalnej, innej niż tranzyt, wnioskodawca lub agencja celna reprezentująca podmiot kontaktuje się z komórką, w której wydawane są tego typu pozwolenia, w celu uzyskania wszelkich informacji dotyczących wniosku oraz załączanych do niego dokumentów. W przypadku, gdy we wniosku czy w złożonej dokumentacji występują braki – najczęściej wnioskodawca informowany jest o przedmiotowym fakcie telefonicznie, czasami zdarza się też korespondencja mailowa. Wezwania telefoniczne nie są odnotowywane w aktach sprawy. Są jednak szybkim sposobem na przekazanie informacji o występujących ewentualnych brakach w złożonej dokumentacji i umożliwiają bezpośredni kontakt z osobą zainteresowaną. Jeżeli zachodzi konieczność uzupełnienia dokumentacji, po uzyskaniu informacji telefonicznej czas reakcji, działania wnioskodawcy jest zdecydowanie szybszy niż w przypadku prowadzenia z nim korespondencji w formie papierowej, co niewątpliwie przekłada się na termin prowadzonego postępowania. Sami zainteresowani również wybierają taki sposób współpracy z tut. delegaturą.* "

[Dowód: akta kontroli, str. 568-569]

Jak wynika z ww. wyjaśnień we wszystkich delegaturach żądanie brakujących informacji, niezbędnych do wydania pozwoleń odbywa się głównie drogą telefoniczną lub e-mailową (z wyjątkiem Delegatury w Gdyni, która stosuje również wezwania pisemne). Jednakże wezwania te nie są dokumentowane w aktach sprawy. Z uwagi na fakt, iż czynność wezwania strony ma istotne znaczenie dla toku postępowania (w przypadku niekompletnego wniosku data jego wpływu jest ustalana od daty wpływu ostatniej żądanej przez organ celny informacji), telefoniczne żądanie powinno być utrwalone w formie adnotacji podpisanej przez pracownika dokonującego tej czynności, stosownie do treści art. 177 Ordynacji podatkowej.

Pozwolenie jest udzielane na formularzu określonym w załączniku nr 12 do PRD. Pozwolenie stanowi pozytywną decyzję, o której mowa w art. 22 i art. 5 pkt 39 UKC.
W obu pozwoleniach w części dotyczącej pouczenia o możliwości wniesienia odwołania w oparciu o art. 44 ust. 1 UKC, przywołano nieistniejący art. 44 ust. 5 UKC, zamiast art. 44 ust. 4 UKC stanowiącego, iż państwa członkowskie zapewniają procedury odwoławcze

	umożliwiające szybkie potwierdzenie lub skorygowanie decyzji wydawanych przez organy celne. Jednakże w opinii kontrolujących użycie nieistniejącego przepisu w obu przypadkach nie miało wpływu na wydane rozstrzygnięcie. [Dowód: akta kontroli, str. 116-152, 153-195] W obu sprawach pozwolenia zostały doręczone przedsiębiorcom. Do żadnej ze spraw odwołanie nie wpłynęło.
Ustalenia:	W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym powyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości. Jednakże stwierdzono uchybienia tego samego rodzaju, jak w zagadnieniu obejmującym wydawanie pozwoleń na stosowanie procedury uszlachetniania czynnego, polegające na tym, iż nie sporządzano adnotacji, zarówno z dokonywanych telefonicznie wezwań do złożenia brakujących dokumentów, jak również z dokonywanych czynności mających istotne znaczenie dla toku postępowania, co stanowi naruszenie art. 177 Ordynacji podatkowej. Stwierdzone uchybienia polegały również na omyłkowym użyciu nieistniejącego przepisu dotyczącego szczegółów procedury odwoławczej, jednak wystąpiły sporadycznie i nie miały wpływu na kontrolowaną działalność.
Ocena cząstkowa	Działalność Pomorskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Gdyni w zakresie w zakresie wydawania pozwoleń na stosowanie procedury specjalnej uszlachetniania biernego należy **ocenić pozytywnie z uchybieniami.**

IV. Pozostałe informacje

Zalecenia/ Wnioski pokontrolne	Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli: 1. w związku ze stwierdzeniem przypadków nie sporządzania adnotacji z telefonicznych wezwań do złożenia brakujących dokumentów oraz adnotacji z dokonywanych czynności mających istotne znaczenie dla toku postępowania, Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Gdańsku **poleca**, aby w trakcie prowadzenia postępowania w zakresie udzielania pozwoleń na stosowanie procedury specjalnej sporządzano adnotacje z dokonywanych czynności mających istotne znaczenie dla toku postępowania, w szczególności z telefonicznych wezwań do złożenia brakujących dokumentów oraz wskazywania źródła i daty pozyskiwania informacji na wydrukach z systemów, stanowiących dowody na potwierdzenie spełnienia niezbędnych warunków. Zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze. Na podstawie art. 49 ustawy o kontroli w administracji rządowej, w nawiązaniu do przedstawionych powyżej ustaleń kontroli, proszę o przedłożenie w terminie 1 miesiąca od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego informacji o sposobie wykorzystania zaleceń, wykorzystania wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

	Jednocześnie w związku z poleceniem Ministerstwa Finansów zobowiązuję do przekazania do tut. Izby Administracji Skarbowej informacji o rezultatach wdrożonych zaleceń pokontrolnych w terminie 9 miesięcy licząc od daty sporządzenia przez jednostkę kontrolowaną informacji o zrealizowaniu zaleceń pokontrolnych.

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Gdańsk, dnia 19 .07.2018r.

wz. Dyrektora
Izby Administracji Skarbowej
w Gdańsku
Barbara Kowalska
ZASTĘPCA DYREKTORA
.....
(podpis kierownika jednostki kontrolującej)

Kierownik Działu
Bogumiła Gryzałowska
19.07.2018r.

20.07.2018
WZ. NACZELNIKA
ZASTĘPCA NACZELNIKA
Pomorskiego Urzędu Celno-Skarbowego
w Gdyni
Anna Durlik